

LIETUVOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS KONFEDERACIJA

Adresas Ulonų g. 5-513, LT-08240 Vilnius; Mob.tel. + 370 650 37654;
Svetainė: www.ateitiesenergija.lt; El. Paštas: info@ateitiesenergija.lt;
Įmonės kodas 302777869; Atsiskaitomoji sąskaita Nr.LT16 7300 0101 3159 9571 Swedbankas. Banko kodas BIC-HABALT22.

2024 m. balandžio 15 d.

LR energetikos ministerijai
Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius

Kopija:
LR aplinkos ministerijai
A. Jakšto g. 4, 01105 Vilnius

LR susisiekimo ministerijai
Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius

Dėl nacionalinės darbotvarkės „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija“ projekto

Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija (toliau – LAIEK) teikia pastabas dėl LR Energetikos ministerijos parengto LR Seimo nutarimo projekto nr. 24-5254 dėl LR seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo (toliau – NENS projekto):

1. Pritariame NENS projekte numatomai AEI energetikos plėtrai, tikslui iki 2030 m. Lietuvoje pasigaminti tiek AEI elektros energijos, kad būtų patenkintas visas Lietuvos elektros suvartojimas. Ambicinga vizija išnaudoti visą Lietuvos elektros iš AEI potencialą, konvertuojant jį į aukštesnės pridėtinės vertės vandenilio ar sintetinių degalų produktus taip pat vertintina teigiamai. Tačiau neramina pasirinkto Kelrodžio scenarijaus užmojis jau artimiausiu metu skatinti didelio AEI elektros vartojimo ekonomiką, investicijas į vandenilio gamybą, kol elektrolizės įrenginiai vis dar yra labai brangūs, elektros konversijos į vandenilį efektyvumas vis dar yra gana žemas, „žalio“ vandenilio savikaina yra aukšta ir reikalaujanti didelių valstybės paramos lėšų, o AEI elektros gamyba dar nepatenkina viso Lietuvos poreikio ir susiduria su reikšmingais iššūkiais tolimesnei plėtrai – visų pirma, susijusiais su elektros tinklų pajėgumų ribotumu. Taip pat yra rizikų dėl vandenilio gamybos savikainos siekiant jį eksportuoti – vandenio gamyba Baltijos jūros regione turi būti pigesnė už vandenilį ar jo išvestinius produktus, pagamintus Šiaurės Afrikos, Pietų Europos šalyse bei tolimesniuose regionuose, kuriuose analogiški projektai taip pat svarstomi. Todėl **raginame Kelrodžio scenarijų suskaidyti etapais**: pirmiausia iki 2030 m. įgyvendinti Klimatui neutralios energetikos scenarijaus tikslus, o antru etapu iki 2050 m. pereiti prie pilno Kelrodžio scenarijaus, jei papildomai atlikta palyginamoji kaštų-naudos analizė ir strateginis poveikio aplinkai vertinimas pagrįstų tokios vizijos perspektyvas.

2. Siekiant užtikrinti pakankamą elektros iš AEI gamybos plėtrą, kuri gali susidurti su problema dėl tos plėtros įtakos elektros kainų rinkoje mažėjimui, **siūlome į NENS projektą įtraukti kontraktų dėl kainų skirtumo schemos taikymą arba paramą hibridinėms elektrinėms** – kaip priemonės AEI plėtrai užtikrinti. Svarbu suprasti, kad investuotojai ribos investicijas, kai dažnos žemos kainos perspektyvos elektros rinkoje bus tikėtinos.
3. Norint pasiekti NENS projekte iškeltus ambicingus energijos gamybos iš AEI tikslus labai svarbu į NENS projektą **įtraukti Atsinaujinančių išteklių direktyvos (2018/2001/ES) 16f straipsnio nuostatas dėl viršesnio viešo intereso taikymo** energijos gamybos iš AEI įrenginių planavimui, statybai ir eksploatavimui, tokių įrenginių prijungimui prie tinklo, ir paties tinklo bei energijos kaupimo infrastruktūros atitikimo viršesniai viešajam interesui bei visuomenės sveikatos ir saugos tikslams.
4. Siūlome NENS projekto straipsnyje nr. 2 prie susijusių strateginių dokumentų **įtraukti Nacionalinę klimato kaitos valdymo darbotvarkę** (toliau – NKKVD), kuri yra lygiavertis LR Seimo 2021 m. patvirtintas dokumentas, reglamentuojantis tiek energetikos, tiek transporto sektorių raidą iki 2050 m. Tuo labiau, kad NENS projekte jau dabar panaudoti tikslai, paimti iš Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės (pavyzdžiui - ŠESD išmetimų Transporto sektoriuje sumažinimas 14%, lyginant su išmetimais 2005 metais).
5. Pažymėtina, kad NENS projekte numatomi strateginiai tikslai ir uždaviniai turi didelę įtaką NKKVD patvirtintų klimato kaitos švelninimo tikslų pasiekimui, todėl turi būti įvertinti dėl jų pakankamumo. Didžioji dalis NENS projekto nuostatų tiesiogiai lemia, ar Lietuva įgyvendins savo įsipareigojimus klimato ir energetikos srityje pagal ES Atsinaujinančių išteklių direktyvą ir ES Pastangų pasidalijimo reglamentą (2018/842/ES). Šalyje planuojamos politikos ir priemonių poveikis ES tikslams ir įpareigojimams vertinamas Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane (toliau – NEKS plane). Siūlome, kad šiuo metu **atnaujinamame NEKS plane būtų įvertinti NENS projekto uždaviniai ir scenarijai. Tai atlikus abiejų strateginių dokumentų projektai turi būti pakartotinai viešai derinami kartu.** Tačiau iš karto atkreipiame dėmesį, kad NENS projekto lentelėje nr. 3 nurodomos **2050 m. Kelrodžio scenarijaus ŠESD emisijos (6,2 Mt CO₂e t. y. 28% nuo 2005 m. Lietuvos ŠESD išmetimų) neįgyvendina NKKVD nustatytų dekarbonizacijos iki 2050 m. tikslų.**
6. Pastangų pasidalijimo reglamentas yra įpareigojęs Lietuvą sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) išmetimus sektoriuose, nepatenkančiuose į ATL prekybos sektorių, 21% iki 2030 m. lyginant su 2005 m. eilėje ekonomikos sektorių, tarp kurių daugiau nei pusę ŠESD išmetimų sukelia transporto ir decentralizuotai tiekiamo šildymo sektoriai, kurių raida planuojama būtent NENS projekte. Pažymime, kad naftos degalų vartojimas transporto sektoriuje nuo 2005 m. iki 2021 m. išaugo 46%, ir kol kas nerodo mažėjimo tendencijų. Decentralizuotai tiekiamo šildymo sektoriuje taip pat 45% energijos vartojama iš iškastinio kuro šaltinių (pagal NENS projekto punktą nr. 150). Atsižvelgiant į turimą statistiką ir atnaujinamo NEKS plano projekto, derinto 2023 m. rugsėjį, skaičiavimus, siūlome kad **NENS projekto 11 punkte būtų įvardinta papildoma energetikos sektoriaus raidos grėsmė:** „Nepakankamai greitai mažinant iškastinio kuro naudojimą transporto ir individualaus šildymo sektoriuose ir dėl to kylančius ŠESD išmetimus, Lietuva patirs 0,5-1,5 mlrd. EUR nacionalinio biudžeto netektis dėl Pastangų pasidalijimo reglamente 2018/842/ES Lietuvai numatytų ŠESD išmetimų kvotų viršijimo 2021-2030 m. laikotarpiu ir/arba finansinių praradimų valstybės biudžetui panaudojant Reglamente 2018/841/ES numatytą miškų ir kitų žemės naudmenų sugeriamo CO₂ kreditus, užuot juos pardavus kitoms šalims narėms.“
7. NENS projekto lentelėje nr. 3 numatytas **elektros gamybos iš gamtinių dujų išlaikymas 2040 m. ir 2050 m. yra nesuderinamas su ES komunikatu dėl 2040 m. klimato tikslo**, kuriame nustatoma, kad energetikos sektorius turi atsisakyti iškastinio kuro iki 2040 m. Svarbu suprasti, kad šio komunikato nuostatos artimiausiais metais bus perkeltos į ES klimato įstatymą ir gali tapti teisiškai įpareigojančiomis. Jei planuojama po 2040 m. dujinėse elektrinėse naudoti tik biometaną, sintetinį metaną ir/arba vandenilį, bet ne gamtines dujas, tai turi būti aiškiai numatyta NENS projekto tekste,

duodant atitinkamą signalą rinkai. Šiuo aspektu taip pat nesuderintos NENS projekto punkto nr. 77 projekcijos, kad „2025–2040 m. gamtinių dujų ir biudujų poreikis šalyje sieks 20,4–13,8 TWh“, iš kurių biometano gamyba pasieks tik 3,4 TWh. Toks scenarijus palieka labai didelę paklausą gamtinėms dujoms, kurių naudojimas po 2040 m. nesuderinamas su klimato kaitos tikslais ir įsipareigojimais ES. Atitinkamai, keliame klausimą, ar NENS projekto punktuose nr. 72 ir 73 įrašyta būtinybė išlaikyti SGD terminalą iki 2045 m., yra apgalvota vertinant energetikos sektoriaus būtiną transformaciją ir alternatyvių degalų naudojimo augimą. Siūlytume bent jau sutrumpinti terminą nuo 2045 metų iki 2040 metų.

8. Prašome papildyti NENS projekto 3 lentelę ir punktą nr. 63 dėl **reikalingų investicijų į kaupiklius 2030, 2035, 2040, 2045 ir 2050 metais**, nurodant tiek kaupiklių galią, tiek talpą, atskirai nuo Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės. Tokiu būdu suformuojant signalą rinkai apie Valstybės matomą investicijų į kaupimo technologijas poreikį.
9. Pritariame NENS projekte pateiktoms elektros energijos perdavimo ir skirstymo tinklų infrastruktūros vystymo kryptims ir principams, įskaitant pokyčių finansavimo principus ir būdus. Siūlome papildyti šią dalį **nurodant pamatuojamus tinklų galios didinimo ir kitokio tinklų infrastruktūros stiprinimo rodiklius**, pavyzdžiui: investicijas į tinklo infrastruktūrą, arba nurodant, kad bus investuojama į elektros perdavimo linijų greta esamų susisiekimo koridorių (kelių, geležinkelių) tiesimą – tai suteiktų daugiau apibrėžtumo planuojant privačias investicijas į elektros iš AEI generaciją Lietuvoje.
10. Taip pat siūlome NENS projekte numatyti naujų elektros perdavimo tinklo jungčių su kaimyninėmis šalimis plėtrą – tai kritiškai svarbu siekiant sumažinti investicijų riziką į elektros iš AEI gamybą, kuri viršytų šiandieninius vartojimo poreikius, taip pat tai prisidėtų prie elektros tinklo balansavimo galimybių. Kadangi Kelrodžio scenarijuje planuojamas elektros generacijos augimas daugiau nei 10 kartų lyginant su šiandieniu lygiu, **siūlome NENS projekte numatyti bent 2 kartus padidintą eksporto perdavimo tinklo jungčių galią iki 2040 m., kartu numatant konkrečiais jungtis ir jų galią, įskaitant jungtį su Vokietija ir papildomą jungtį su Švedija.**
11. NENS projekto 53-ame punkte nurodoma kad nuo 2025 m. pradės veikti bendra Baltijos šalių energetikos sistemos balansavimo pajėgumų rinka. Tas yra sveikintina. Lygiai taip pat **siūlome numatyti galimybes kurti sujungti Lietuvos elektros energijos rinką su kaimyninėmis šalimis.**
12. Siūlome skyriuje apie AEI bendrijas numatyti aiškų tikslą – **AEI bendrijos 2035 metais turi sudaryti 1 % šalies elektros energijos gamybos.** Nesant kiekybinio AEI bendrijų plėtros tikslo, nėra aišku, ko tiksliai siekiama, ir neįmanoma išmatuoti, ar tikslas yra pasiektas, ar ne. Taip pat NENS projekte siūlome pabrėžti, kad **AEI bendrijų plėtros tikslas visų pirma yra vietos bendruomenių skatinimas.** Todėl svarbu, kad AEI bendrijų dalininkai būtų geografiškai susiję - t. y. būtų taikomas „vokiškas“ energetinių kooperatyvų modelis, kartu skatinant vietos mikro-tinklų plėtrą ir investicijas į išmanų vartojimą. Taip pat Valstybės parama tokioms AEI bendrijoms turėtų būti didesnė, nei teikiama individualiems gaminantiems vartotojams, nes kitaip nesudaromas motyvas kurti bendruomenes, kai tą pačią paramą galima gauti individualiai.
13. **Modulinių branduolinių reaktorių technologija kol kas nėra naudojama komerciškai**, ir yra panašiamo technologijos brandos lygyje kaip ir branduolinės sintezės reaktoriai, giliaios (karštosios) geotermijos elektrinės, aitvarų principu dirbančios vėjo elektrinės, - dumblių biomasės elektrinės, vandenilio saugojimo ir kuro celių elektrinės su vandenilio saugojimo technologijomis. Visų šių technologijų atveju mes matome diegiamus demonstracinius bandomuosius projektus. Nėra aišku, kuri iš šių technologijų sparčiau progresuos ir bus perspektyvi komerciniam naudojimui po 2030 m. Todėl siūlome koreguoti ir pervadinti NENS projekto skirsnį „Branduolinės energetikos plėtros galimybės“ bei konkrečiai NENS projekto punktą nr. 130 **remiantis technologinio neutralumo principu ir pateikiant daugiau alternatyvų dėl perspektyvių mažai arba visai ŠESD neišskiriančių**

technologijų, kurios galėtų patenkinti lanksčios generacijos poreikį Lietuvoje po 2030 m. Taip pat siūlytume atsisakyti turinio apie branduolinių technologijų raidos istoriją, kuris iškrenta iš viso NENS projekto konteksto ir nesudaro galimybių technologiškai neutraliai vertinti visas iki-komercinio brandos lygio energijos gamybos technologijas, jei apie kitas technologijas analogiška informacija nepateikta.

14. Visame NENS projekte daug svarbių energetikos sektoriaus pokyčių krypčių, siekių ir/ar uždavinių įvardijami be konkrečių rodiklių ir/ar terminų jų pasiekimui. Tam, kad suinteresuotoms šalims būtų aiškesnis NENS tikslų įgyvendinimas ir investicijų planavimas, **prašome sukonkretinti NENS projekto tarpinius uždavinius 2030, 2035, 2040, 2045 metams**, ypač anksčiau minėtuose punktuose bei punktuose nr. 102, 143. Taip pat siūlome **integruoti NKKVD energetikos sektoriui numatytus tikslus ir uždavinius** (ypač NKKVD punktus nr. 25, 27 ir 31 su pamatuojamais rodikliais) į atitinkamas NENS projekto dalis: arba atkartojant LRS patvirtintus NKKVD rodiklius, arba pasiūlant korekcijas pagal atnaujintus NENS modeliavimus. Rinkos dalyviams, kuriems NENS yra signalas dėl Valstybės ilgalaikių tikslų, yra tiesiog būtina NENS projekte matyti Valstybės prognozuojamus energijos balansus 2030, 2035, 2040, 2045 metais, tiek pagal energijos, tiek pagal kuro rūšis, tiek pagal sektorius. Vien 2050 metų tikslų pateikimas nesuteikia pakankamo apibrėžtumo realioms investicijoms.
15. Sveikiname NENS projekte numatytą prioritetą vystyti biometano gamybos pajėgumus Lietuvoje, numatant konkrečias gamybos apimtis, pripažįstant šios veiklos aukštesnę pridėtinę vertę Lietuvos ekonomikai, integruojant biometaną į dujų sistemas, bei sukuriant pagrindus biogeninio anglies dioksido rinkai. Vis dėlto NENS projekte **pasigendame konkrečių uždavinių dėl biometano vartojimo paklausos skatinimo - ypač sunkiasvorio transporto subsektoriuje – ir tam reikalingos infrastruktūros sukūrimo** (žr. pastabą nr. 17). Nesudarant pakankamų prielaidų biometano vartojimui Lietuvoje, jis bus paprasčiausiai eksportuojamas, o nepasiekti Lietuvos ŠESD mažinimo tikslai kainuos valstybės biudžetui (žr. pastabą nr.6).
16. Pozityviai vertiname NENS projekte padėtus pagrindus biogeninio anglies dioksido rinkai bei investicijoms į biogeninio anglies dioksido surinkimo, transportavimo ir panaudojimo technologijas - tai iš tiesų sudarytų būtinas prielaidas sintetinių degalų konkurencingai gamybai Lietuvoje. Tačiau **prieštaraujame NENS projekto punktuose nr. 179-202 pateiktiems uždaviniams investuoti į iškastinio kuro anglies dvideginio surinkimą, transportavimą ir saugojimą**. Pabrėžiame, kad tokie nacionaliniai uždaviniai mažina paskatas ES apyvartinių taršos leidimų (toliau – ATL) sistemoje dalyvaujančioms įmonėms investuoti į dekarbonizaciją, mažina alternatyviųjų degalų paklausą ir skatina ilgalaikę Lietuvos priklausomybę nuo iškastinio kuro importo – taip tiesiogiai arba netiesiogiai finansuojant iškastinio kuro eksportuotojus nedemokratinėse šalyse. Nemanome, kad valstybės biudžeto lėšomis gali būti finansuojama infrastruktūra, kuri padėtų įmonėms, deginančioms iškastinį kurą, susimąžinti savo išlaidas ATL įsigijimui, jei tai neužtikrina Lietuvos energetinės nepriklausomybės didėjimo, todėl **siūlome valstybės finansuojamą anglies dvideginio surinkimo, transportavimo ir panaudojimo infrastruktūrą naudoti tik biogeninės kilmės dujoms**.
17. Transporto sektorius savo suvartojamos energijos kiekiu yra labai svarbus siekiant tiek augančios AEI dalies galutiniam energijos suvartojime, mažinant Lietuvos priklausomybę nuo naftos degalų importo, ir įgyvendinant Lietuvos klimato kaitos tikslus, nustatytus NKKVD. NENS projekto nuostatos dėl transporto sektoriaus dekarbonizacijos ypač svarbios, atžvelgiant į tai, kad faktiškai naftos degalų vartojimas Lietuvoje dar nepradėjo mažėti, nors iki 2030 m. turi susitraukti net -41% lyginant su 2021 m. siekiant išvengti šimtamilijoninių netekčių Lietuvos biudžetui (žr. pastabą nr. 6), labai svarbu, kad **NENS projekte būtų pateikta kur kas detalesnė transporto sektoriaus dekarbonizacijos vizija su konkrečiais uždaviniais ir rodikliais**, kurie suteiktų daugiau apibrėžtumo ir kryptingai sutelktų privačias investicijas į transporto dekarbonizaciją:
  - a. Prašome įvertinti NENS projekto punkte nr. 177.1 numatytą 15,8% degalų iš **AEI dalį nuo galutinio energijos suvartojimo transporto sektoriuje, nustatant tokį tikslą, kuris būtų**

pakankamas tiek Atsinaujinančių energijos išteklių direktyvos, tiek Pastangų pasidalijimo reglamento tikslų, kaip jie paskirti transporto sektoriui NKKVD punkte nr. 27.1, įgyvendinimui.

- b. Siūlome koreguoti NENS projekto punktą nr. 177.3 pagal NKKVD punktą nr. 27.3.1, kuriuo pažymima, kad **iki 2045 m. bus atsisakyta iškastinio kuro kelių transporte.**
  - c. Prašome įvardinti modeliuojamas **alternatyvių degalų paklausos apimtis** atskirai lengvojo ir sunkiojo transporto subsektoriuose 2030, 2035, 2040, 2045 ir 2050 metams per kuro balansą ir įkraunamų ir alternatyviais degalais varomų transporto priemonių skaičius .
  - d. Būtina koreguoti NENS projekto punktą nr. 177.5, 178.1, 178.2 formuluotes, kuriomis abstrakčiai nustatoma, kad alternatyvių degalų infrastruktūros vystymas turi vykti sekant paklausą, t. y. „atsižvelgiant į visuomenės bei verslo poreikius“. Kitų šalių praktika rodo, kad pakankama elektros įkrovimo ar alternatyvių degalų infrastruktūra yra būtina sąlyga alternatyviais degalais varomų transporto priemonių skaičiaus augimui. Todėl siūlome papildyti NENS projekto punktą nr. 177 konkrečiais rodikliais, **nustatant minimalų alternatyvių degalų infrastruktūros išvystymo lygį bent iki 2030 m.** – t. y. bent perkeliant LR alternatyviųjų degalų įstatymo 23 straipsnio 1, 4 punktų ir 27 straipsnio 3 punkto nuostatas ir papildant naujais rodikliais.
  - e. NENS projekto lentelėje nr. 3 nurodyta „elektrinio transporto dalis“ yra 15% (apie 285 tūkst., jei skaičiuojamas procentas nuo bendro transporto priemonių parko), tačiau NENS projekto punkte nr. 177.4 siektinas elektra arba vandeniliu varomų transporto priemonių skaičius įvardijamas tik kaip 10% bendro šalies transporto priemonių parko (apie 190 tūkst.). Neaišku, kaip šie skaičiai vienas su kitu dera. Taip pat pažymėtina, kad NKKVD 27.1.9 punkte patvirtinta didesnė ambicija - iki 2030 m. elektromobilių skaičius turi sudaryti 20% lengvųjų transporto priemonių parko (apie 340 tūkst.). O 2023 m. NEKS projekte pateiktas M1 kategorijos elektromobilių skaičius buvo 262 tūkst. Prašome paaiškinimo, **kodėl mažinama, jei mažinama, elektromobilių plėtros perspektyva NENS projekte** ir ar atitinkamai bus modeliuojamas atnaujinamas NEKS planas, kompensuojant vienos priemonės sumažinimą, papildomomis priemonėmis transporto sektoriuje.
  - f. Siūlome koreguoti NENS projekto punktą nr. 178.9 dėl viešojo transporto, atskirai pažymint, kad **viešojo transporto parkas turi būti plečiamas**, ne tik atnaujinamas.
  - g. Pritariame, kad reikalinga „griežtinti skystųjų pažangiųjų biodegalų ir nebiologinės kilmės degalų iš AEI įmaišymo į parduodamus degalus reikalavimus ir prižiūrėti šių degalų atitiktį tvarumo ir ŠESD sumažėjimo kriterijams.“, tačiau nemanome, kad tai kaip nors mažins naftos degalų dalį parduodamuose degaluose, todėl siūlome **178.11 punktą išskaidyti į du.**
18. Pritariame šilumos tiekimo sektoriuje numatyta dekarbonizacijai iki 2050 m., išlaikomam ir miestuose plečiamam CŠT sektoriaus vaidmeniui, atliekinės šilumos panaudojimo skatinimui, CŠT sektoriaus pritaikymui balansuoti perteklinę elektros energiją iš AEI. Papildomai siūlome NENS projekto punkte nr. 143 įrašyti **taršiausių kurų atsisakymo terminus**: visam iškastiniam kurui, išskyrus gamtines dujas, (angliai, durpėms, mazutui ir kt.) iki 2026 m., gamtinėms dujoms iki 2040 m.
19. Visgi **taisytinas yra CŠT kuro struktūroje suplanuotas šilumos iš atliekų deginimo kiekio augimas** (NENS projekto 5 pav.) nuo 8% (apie 720 GWh) 2030 m. iki 17% (apie 1500GWh) 2050 m. Toks šilumos, gaminamos, deginant atliekas, kiekio augimas visiškai priešingas Lietuvos tikslui įgyvendinti žiedinės ekonomikos principus ir ES Atliekų direktyvos 2008/98/ES tikslus – skatinti atliekų prevenciją, antrinį panaudojimą ir perdirbimą, kurie reikšmingai mažins atliekų srautą energijos gavybai. Taip pat klausimų kelia, kodėl individualiai šiluma apsirūpinančių vartotojų sektoriuje net 3% energijos ir 2050 m. lieka naudoti gamtines dujas, kai planuojama didelė biometano gamybos

plėtra ir jau 2027 m. iškastinio kuro naudojimas šildymo sektoriuje bus apmokestintas per papildomą ES ATL sistemą.

20. Atsižvelgiant į NENS projekto punkte nr. 171 įvardintus vietinės biomasės kuro privalumus dėl energijos kainų stabilumo ir teigiamo poveikio Lietuvos ekonomikai bei punkte nr. 173.2 iškeltą uždavinį, kad „vietinio, tvarumo kriterijus atitinkančio, biokuro pasiūla atitinka paklausą“, siūlytume pakoreguoti punkto nr. 164 formuluotę vietoj Valstybės intereso užtikrinti „optimalų balansą tarp vietinės biokuro gamybos ir biokuro atsivežimo iš kaimyninių ES valstybių“ **įrašant „vietinio, tvarumo kriterijus atitinkančio biokuro pakankamą pasiūlą“**. Taip pat siūlome papildyti punktą nr. 172 papildoma priemone: „sukurti vietinio tvarumo kriterijus atitinkančio biokuro panaudojimo CŠT valstybinę skatinimo sistemą“, taip užtikrinant pridėtinės vertės kūrimą biokuro ruošimo sektoriuje Lietuvoje.

Apibendrinant vertiname LR energetikos ministerijos padarytą įdirbį pateikiant ambicingą Lietuvos energetikos raidos viziją viešai diskusijai, iškeliant daug aktualių strateginių ir investicinių klausimų. Norint gauti kokybišką atgalinį ryšį iš energetikos rinkos dalyvių, LAIEK konfederacijos nariams reikalinga susipažinti su strategiją grindžiančiais modeliavimo rezultatais, bent kas dešimtmetį prognozuojamu kuro balansu, kritinės infrastruktūros apimtims kiekviename energetikos subsektoriuje, bei išdiskutuoti, kokie veiksniai planuojamus pokyčius praktiškai paskatins. **Todėl prašome pagal visuomenės pastabas atnaujintą NENS projektą teikti pakartotiniam derinimui kartu su atitinkama modeliavimo informacija, atnaujintu NEKS planu, strateginiu poveikio aplinkai vertinimui** ir skirti bent 2 mėnesius laiko skaičiavimams įvertinti ir aptarti su rinkos dalyviais. Nes bet kuri strategija veiksminga tik tiek, kiek platus ratas sektoriaus veikėjų ją supranta, pasitiki ir gali remtis priimdami investicinius sprendimus savo veikloje. Todėl palaikydami Lietuvos energetinės nepriklausomybės tikslus siekiame praktiškai pritaikomo NENS projekto patvirtinimo.

Atstovaudami pagrindines įvairių sektorių AEI verslo asociacijas Lietuvoje, prašome kviešti LAIEK į visus NENS projekto svarstymus su socialiniais partneriais.

Pagarbiai

Martynas Nagevičius

Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos prezidentas

Mob. tel.+37065037654

El. paštas martynas@nagevicius.lt